

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie zażalenia **W. L.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Busku – Zdroju z dnia 1 marca 2023 r., sygn. [...], o odmowie wszczęcia śledztwa, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 27 września 2023 r., wniosku Sądu Rejonowego w Końskich o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu zawartego w postanowieniu z dnia 24 lipca 2023 r., II Kp 140/23, na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wniosek uwzględnić i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Skarżysku – Kamiennej.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 lipca 2023 r. Sąd Rejonowy w Końskich wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Sprawa dotyczy zażalenia na postanowienie Prokuratury Rejonowej w Busku – Zdroju z dnia 1 marca 2023 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k., którego miał dopuścić się funkcjonariusz publiczny – prokurator Prokuratury Rejonowej w Końskich, w toku postępowania w sprawie o sygn. [...], poprzez nieprawidłowe przeprowadzenie tego postępowania oraz wydanie decyzji o odmowie wszczęcia śledztwa i działania w ten sposób na szkodę interesu prywatnego W. L.

Uzasadniając potrzebę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu Sąd Rejonowy w Końskich stwierdził m. in., że cyt.: „(...) prokurator X. Y., którego postępowanie kwestionuje skarżący, jest zatrudniony w Prokuraturze Rejonowej w Końskich od kilku lat, występuje przed tutejszym Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, biorąc udział w rozprawach i posiedzeniach. Z tej racji ma on ciągły bliski zawodowy kontakt z sędziami tut. Sądu. (...) Z powyższych przyczyn, a także mając na uwadze treść zażalenia pokrzywdzonego W. L., przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu zapewni możliwość przeprowadzenia postępowania w sposób wolny od podejrzeń co do braku bezstronności sędziów orzekających w sądzie właściwym miejscowo, będących następstwem samej świadomości zawodowych powiązań z prokuratorem X. Y. Ugruntuje też u jego obserwatorów przekonanie o tym, że wymiar sprawiedliwości realizuje swoje konstytucyjne funkcje w sposób prawidłowy oraz w pełni niezawisły [...]”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego w Końskich zasługiwała na uwzględnienie i sprawę należało przekazać do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Instytucja tzw. właściwości z delegacji, uregulowano w art. 37 k.p.k., ma charakter wyjątkowy. Skorzystanie z niej możliwe jest tylko wtedy, gdy zaistnieją tego rodzaju okoliczności, które stanowią podstawę do twierdzenia, że w powszechnym odbiorze społecznym powstaną wątpliwości, co do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy. Właśnie takie okoliczności zaistniały w niniejszej sprawie.

Istota złożonego przez W. L. zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. dotyczy bowiem prokuratora Prokuratury Rejonowej w Końskich – X. Y., od kilku lat zatrudnionego w Prokuraturze Rejonowej w Końskich, występującego przed sądem miejscowo właściwym w charakterze oskarżyciela publicznego, biorącego udział w rozprawach i posiedzeniach. Skoro osobą posądzoną przez W. L. o popełnienie czynu zabronionego, w stosunku do której wydano zaskarżone postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa, jest prokurator, który ma ciągły bliski zawodowy, a także osobisty kontakt z sędziami

(niewielkiego) sądu miejscowo właściwego, to sąd ten w takiej sytuacji nie powinien rozpoznawać przedmiotowego zażalenia. W orzecznictwie najwyższej instancji sądowej uznaje się, że jeżeli stroną procesu jest sędzia, pracownik sądu lub inna osoba, która ma ciągły bliski zawodowy, a także osobisty kontakt z sędziami - ten sąd nie powinien orzekać w sprawie. Stanowi to przejaw dbałości o owo dobro wymiaru sprawiedliwości, jakim jest z jednej strony efektywność postępowania (zaistniałe wyłączenia poszczególnych sędziów od rozpoznania sprawy) oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, w którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2023 r., II KO 30/23, LEX nr 3510832).

Mając na uwadze powyższe okoliczności stwierdzić zatem należy, że względem na dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Jako właściwy do rozpoznania przedmiotowej sprawy należało wskazać na — nieodległy względem sądu właściwego — Sąd Rejonowy w Skarżysku – Kamiennej. Sąd Najwyższy uwzględnił zatem wniosek Sądu Rejonowego w Końskich i orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

AG

[ms]